

Comics og AI: Et studie i appropriation af kunstig intelligens i tegneserier som medie og som branche

Tem Frank Andersen

Den franske tegneserie- og kunsthistoriker Sylvain Lesage udgav i 2023 bogen "Ninth Art. *Bande Dessinée*, Books and the Gentrification of Mass Culture, 1964-1975". Lesages hovedbudskab er, at det ikke giver mening at diskutere om tegneserier er en kunstart. Tegneserier er en form for kunst, der ligesom al anden kunst også har en varedimension. Tegnede værker udgives i serier på et marked, ligesom Magritte og Van Goghs værker reproduceres som postkort, plakater og baggrundsskærme til brugeres bærbare devices. Til den historie hører også, at digital teknologi ikke blot gør det muligt at distribuere og møde tegneserier, men langt ind i den kreative og produktive proces gør brug af digitale redskaber. Men hvad betyder introduktionen af kunstig intelligens for en kunstart og et kulturelt domæne, hvor kampen om rettigheder har trukket dybe spor i mediets selvforståelse.

Dette studie søger at belyse, hvordan kunstig intelligens bliver italesat i de forskellige led i det kulturelle kredsløb. Hvordan forholder bevillingsgivende myndigheder som Kunstrådet og Kulturministeriet sig til brugen og betydningen af kunstig intelligens både i forhold til kunstartens anerkendelse og tegneserieskabernes vilkår? Hvordan forholder kunstartens interesseorganisation (Dansk Tegneserieråd, Danske Tegneserieskabere) sig til mulighederne og begrænsninger ved kunstig intelligens som del af den skabende proces? Og hvordan forholder læserne (publikum, forbrugerne, entusiaster, fans) sig til, at kunstig intelligens nu er en realitet for at kunne interagere med både flere og forskelligartede tegneserier?

Disse spørgsmål er i sig selv analoge med de overvejelser og diskurser, som findes i andre kunstområder (musik, litteratur, billedkunst). Fra en teoretisk vinkel kan spørgsmålene oversættes til eller parafraseres til den tyske filosof Walter Benjamins refleksioner over aura-begrebet: Kunstværket i dets kunstig intelligensskabtes tidsalder (Benjamin, 1936).

Dette studie i tegneserier og kunstig intelligens åbner på den ene side for en omfattende analyse af materiale (Instagram profiler) og diskurser (institutionelle udmeldinger, interviews). Men studiet vil begrænse sig til en række relevante udsagn i allerede eksisterende materiale, og kan betragtes som et forstudie til mere fokuserede empiriske studier.